

Gerechtelijke systemen - Bulgarije

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([bg](#)) is onlangs gewijzigd. Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Op deze pagina vindt u een overzicht van de rechterlijke organisatie in Bulgarije.

Organisatie van justitie – gerechtelijk systeem

De rechtsbedeling in Bulgarije is gebaseerd op drie instanties. De gerechten zijn staatsorganen die recht spreken in civiel-, straf- en bestuursrechtelijke zaken.

In Bulgarije bestaan de volgende gerechten:

- districtsrechtbanken– 113
- provinciale rechtbanken– 28
- administratieve rechtbanken – 28
- gespecialiseerde strafrechtbank – 1
- gerechtshoven – 5
- gespecialiseerd strafgerechtshof – 1
- militaire rechtbanken – 5
- militair strafgerechtshof – 1
- hof van cassatie – 1
- administratief hooggerechtshof – 1

Bestuur van de gerechten

De organisatie en werkzaamheden van de Bulgaarse gerechten zijn vastgelegd in de wet inzake het justitiële stelsel, waarin de structuur en de operationele beginselen van de gerechtelijke organen alsmede hun onderlinge interactie en interactie met de wetgevende en uitvoerende organen zijn vastgesteld.

De wet inzake het justitiële stelsel, die in staatsblad nr. 64/2007 bekend is gemaakt, bepaalt dat de hoge justitiële raad de hoogste bestuursrechtelijke autoriteit is en verantwoordelijk is voor het beheer van de rechterlijke macht en het waarborgen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. De hoge justitiële raad bepaalt de samenstelling en organisatie van de rechterlijke macht en behartigt haar belangen zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van de organen in kwestie.

De hoge justitiële raad stelt het aantal rechtsdistricten en de zetels van de districts-, provinciale en administratieve rechtbanken en gerechtshoven vast op grond van een voorstel van de minister van Justitie en, voor wat betreft de militaire gerechten, in overleg met de minister van Defensie.

De betrekkelijke bevoegdheden van de districts-, provinciale, administratieve, militaire rechtbanken en gerechtshoven komen niet noodzakelijkerwijs overeen met de bestuurlijke indeling van het land.

Soorten gerechten – korte beschrijving

Districtsrechtbanken – De districtsrechtbanken zijn in hoofdzaak de gerechten die zaken in eerste aanleg behandelen. Tegen hun beslissingen kan beroep worden aangetekend bij de bevoegde provinciale rechtbank.

Provinciale rechtbanken – De provinciale rechtbanken fungeren als rechtbank van eerste en tweede aanleg. Als rechtbank van eerste aanleg behandelen zij een nauwkeurig gedefinieerde categorie zaken waarbij sprake is van omvangrijke geldbedragen of een aanzienlijk maatschappelijk belang. In hun hoedanigheid van rechtbank van tweede aanleg (beroepsgericht) toetsen zij beslissingen die zijn genomen door de districtsrechtbanken.

Administratieve rechtbanken - De administratieve rechtbanken zijn bevoegd om te beslissen over elk verzoek om: de uitvaardiging, wijziging, intrekking of nietigverklaring van bestuursrechtelijke handelingen; een nietigverklaring van een schikking die wordt beheerst door het wetboek van administratieve rechtspraak; verhaal in verband met onterechte maatregelen of verzuimen door de overheid; bescherming tegen onwettige gedwongen handhaving; vergoeding voor schade ten gevolge van onwettige handelingen, maatregelen of verzuimen door administratieve autoriteiten en ambtenaren; vergoeding voor schade ten gevolge van gedwongen handhaving; de nietigverklaring, ongeldigverklaring of vernietiging van door administratieve rechtbanken gewezen vonnissen; een uitspraak dat een bestuursrechtelijke handeling die wordt beheerst door het wetboek van administratieve rechtspraak, niet authentiek is.

Eenieder kan het al dan niet bestaan van een administratief recht of een rechtsbetrekking in rechte laten vaststellen, op voorwaarde dat hij of zij een belang heeft en er geen andere rechtsmiddelen voorhanden zijn.

Zaken worden behandeld door de administratieve rechtbank die betrekkelijke bevoegdheid heeft in het gebied waar de autoriteit waarvan de aangevochten bestuursrechtelijke handeling uitgaat haar zetel heeft. In gevallen waarin die zetel zich in het buitenland bevindt, worden zaken verwezen naar de administratieve stadsrechtbank van Sofia.

Tegen bestuursrechtelijke handelingen waarbij rechtstreeks uitvoering wordt gegeven aan het nationale buitenlandse, defensie- of veiligheidsbeleid van Bulgarije staat geen beroep open, tenzij bij wet anders is bepaald.

Andere gespecialiseerde gerechten

Militaire rechtbanken behandelen, als rechtbank van eerste aanleg, strafzaken met betrekking tot strafbare feiten die beweerdelijk zijn gepleegd bij de uitvoering van, of in verband met, hun taken door generaals, officieren, onderofficieren en soldaten van het Bulgaarse leger, burgerpersoneel van het ministerie van Defensie en personeel van andere ministeries en agentschappen binnen de structuren die onder de minister van Defensie ressorteren, alsmede personeel van de nationale veiligheidsdienst en van de nationale inlichtingendienst. Voor dergelijke zaken is het militaire gerechtshof het gerecht van tweede aanleg. De jurisdictie van de militaire gerechten is vastgelegd in het wetboek van strafvordering. Deze gerechten hebben hetzelfde statuut als de provinciale rechtbanken.

Er is slechts één **militair gerechtshof, dat beroep en bezwaar behandelt in zaken over uitspraken van militaire rechtbanken in het gehele land.**

De gerechtshoven behandelen beroep en bezwaar tegen vonnissen die in eerste aanleg door provinciale rechtbanken binnen hun betrekkelijke bevoegdheden zijn gewezen.

De gespecialiseerde strafrechtbank, met zetel in Sofia, heeft hetzelfde statuut als een provinciale rechtbank. De bevoegdheden van deze rechtbank zijn bij wet vastgesteld. Van de strafbare feiten die onder de jurisdictie van de gespecialiseerde rechtbank vallen, met name die welke gepleegd worden door of voor georganiseerde criminele groepen, wordt een volledige lijst gegeven in artikel 411a van het wetboek van strafvordering.

Het gespecialiseerde strafgerechtshof behandelt beroep en bezwaar tegen vonnissen die zijn gewezen door de gespecialiseerde strafrechtbank.

Het hof van cassatie is de hoogste rechterlijke instantie in straf- en civielrechtelijke zaken. De jurisdictie van het hof van cassatie omvat het gehele grondgebied van de Republiek Bulgarije. Het hof is tevens belast met het uiteindelijke rechterlijke toezicht op de passende en gelijke toepassing van de wet door alle gerechten. Het hof van cassatie heeft zijn zetel in Sofia.

Het administratieve hooggerechtshof is belast met het uiteindelijke rechterlijke toezicht op de passende en gelijke toepassing van de wet door administratieve rechtbanken.

Het administratieve hooggerechtshof behandelt klachten en bezwaren tegen handelingen van de ministerraad, de minister-president, de viceminister-president, ministers en hoofden van andere instellingen die rechtstreeks onder de ministerraad ressorteren, handelingen van de hoge justitiële raad, handelingen van de Bulgaarse nationale bank, handelingen van districtsgouverneurs en andere handelingen waarin de wet voorziet. Het hof berecht tevens zaken waarin de wettigheid van besluiten die berusten op afgeleid recht, wordt betwist. Het hof beslist als cassatierechter over rechterlijke beslissingen, berecht bestuursrechtelijke zaken en behandelt verzoeken tot herroeping van rechterlijke beslissingen in bestuursrechtelijke zaken.

Scheidsgerecht bij de Bulgaarse kamer van koophandel en industrie

Het scheidsgerecht bij de kamer van koophandel en industrie doet uitspraak over civielrechtelijke geschillen en over geschillen betreffende lacunes in overeenkomsten of het aanpassen van overeenkomsten aan nieuwe omstandigheden, ongeacht of beide partijen dan wel een van hen hun woon- of verblijfplaats in de Republiek Bulgarije hebben.

Het grondwettelijk hof van de Republiek Bulgarije

Het Bulgaarse [🌐](#) grondwettelijk hof staat borg voor de onomkeerbaarheid van de democratische processen in Bulgarije en heeft als hoofddoel die processen tot stand te brengen. Het hof maakt geen deel uit van het rechtsstelsel, maar is een onafhankelijk orgaan dat zijn bevoegdheden rechtstreeks aan de grondwet ontleent en dat in overeenstemming met een bijzondere wet functioneert. De beslissingen van het hof inzake, onder meer, de bescherming van de mensenrechten en rechtmatige belangen van burgers, de scheiding der machten, de bescherming van eigendom, het vrije ondernemerschap, de onafhankelijkheid van de media, het verbod op censuur en de grondwettigheid van het kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden zijn door het publiek en op internationaal niveau met instemming begroet.

Juridische databank

Ieder gerecht in Bulgarije heeft een website met informatie over de structuur en werkzaamheden van het gerecht en over afgesloten en lopende zaken.

De website van de [🌐](#) hoge justitiële raad bevat een gedetailleerde lijst van de gerechten, met hun adressen en websites (alleen in het Bulgaars).

De belangrijkste websites van gerechten zijn:

- [🌐 Districtsrechtbank Sofia \(Sofiyski Rayonen Sad\)](#) (SRS)
- [🌐 Stadsrechtbank Sofia \(Sofiyski Gradski Sad\)](#) (SGS)
- Provinciale rechtbank Sofia (*Sofiyski Okrazhen Sad*) (SOS)
- [🌐 Gespecialiseerde strafrechtbank \(Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (SpNS)
- Gerechtshof Sofia (*Sofiyski Apelativen Sad*) (SAS)
- [🌐 Militair gerechtshof \(Voenno Apelativen Sad\)](#)
- [🌐 Gespecialiseerd strafgerechtshof \(Apelativen Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (ASpNS)
- [🌐 Administratief hooggerechtshof \(Varhoven Administrativen Sad\)](#) (VAS)
- [🌐 Hof van cassatie \(Varhoven Kasatsionen Sad\)](#) (VKS)
- [🌐 Grondwettelijk hof \(Konstitutsionen Sad\)](#) (KS)

Elektronische wetgevingsdatabanken:

1. Commercieel

- [🌐 Apis](#)
- [🌐 Ciela](#)
- [🌐 Juridische encyclopedie \(Yuridicheska Entsiklopedia\)](#)

2. Kosteloos

- [🌐 Lex](#)

3. [🌐 Elektronisch publicatieblad \(Elektronen Darzhaven Vestnik\)](#)

Andere nuttige websites met juridische informatie:

- [🌐 Nationaal parlement \(Narodno Sabranie\)](#)
  - [🌐 Ministerraad \(Ministerski Savet\)](#)
  - [🌐 Ministerie van justitie \(Ministerstvo na Pravosadieto\)](#)
  - [🌐 Hoge Justitiële Raad \(Vissh Sadeben Savet\)](#)
-

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 25/08/2017